

Nr 172.

Av herr **Jespersion m. fl.**, om anslag till understödjande av
Sveriges riksförbund av frivilliga brandkårer.

Den nationalförlust, som årligen drabbar vårt land genom eldsolyckor, är, som känt, mycket stor och uppgår i regeln till över tio miljoner kronor. För att inskränka eldsvådornas ödeläggande verkningar samt nedbringa de förluster, som dessa olyckor åstadkomma, och vilka i sista hand få ersättas av den stora allmänheten själv, finnes det överallt i kulturländerna särskilda lagstadganden, innehållande skyldighet för befolkningen att ha ett ordnat brandväsen. Även i vårt land finnas dylika lagbestämmelser för städer, köpingar och municipal-samhällen, sammanfattade i Kungl. Maj:ts nådiga brandstadga för rikets städer. Vad landsbygden återigen beträffar, saknas det hos oss hittills alla lagstadganden, enligt vilka befolkningen kan ordna sitt brandskydd.

I ett flertal länder har emellertid frågan om eldsläckningsväsendets ordnande på landsbygden lösts på så sätt, att befolkningen i de olika samhällena sammanslutit sig i frivilliga brandkårsföreningar med ändamål att lämna hjälp vid eldsvådor och likartade tillfällen av fara och nöd. Genom vederbörande statsmyndigheters försorg har sedan den frivilliga brandkårsrörelsen understötts och därigenom utvecklats i hög grad, detta särskilt i Tyskland och Österrike-Ungarn, men även i Schweiz, Finland och de ryska östersjöprovinserna. Vad de mångtusenden av frivilliga brandkårer, genom att rädda liv och egendom undan förstörelse, utträttat till fromma för staterna och medborgarna, det vet i dessa länder nu för tiden en var.

På landsbygden i vårt land har det under det senaste halvseket utmed järnvägslinjerna uppstått en mängd tätt bebyggda samhällen,

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 4 saml. 66 häft. (Nr 172—174.) 1

jordens rikare avkastning har ökat värdet av såväl skördarna som den fasta och lösa egendomen, och industrisamhällen ha växt upp, där arbete gives åt många. Eldskyddet i dessa samhällen är långt ifrån sådant som det borde vara och kan i övrigt endast ordnas på frivillighetens väg. Så har också skett under senare åren på ett sextiotal platser i vår sydligaste provins, där Skånska brandkårsförbundet grundat frivilliga brandkårer, vilka till övervägande del genom offervillighet från befolkningens sida själva skaffat sig eldsläcknings- och räddningsmateriel. Som föreningar ha dessa frivilliga brandkårer visat sig kunna samla de olika folklagren till gemensamt gagnande arbete, till fostrande av god medborgaranda och plikt känsla både inom och utom sina egna led.

Sedan det även visats intresse för den frivilliga brandkårsrörelsen i övriga delar av vårt land, kom under förra året till stånd Sveriges riksförbund av frivilliga brandkårer, vars ändamål är att befrämja det frivilliga brandkårsväsendets enhetliga gestaltning i vårt land, att utgöra ett föreningsband mellan de frivilliga brandkåreerna, att verka för bildandet av nya kårer, samt att i övrigt arbeta till fromma för och utveckling av eldsläckningsväsendet, särskilt på landsbygden. Detta riksförbund tager initiativ till och biträder vid bildandet av frivilliga brandkårer samt arbetar för sammanhållning i den frivilliga brandkårsrörelsen, som visat sig hos oss, liksom i andra länder, i hög grad befrämja det allmännas väl.

De medel, som förutnämnda riksförbud för närvarande förfogar över för sin verksamhet består av, förutom understödjande medlemmars avgifter, ett statsunderstöd av 2,500 kronor för vardera av åren 1912 och 1913 och anslag en gång för alla från trenne brandförsäkringsanstalter och en djurskyddsorganisation, växlande mellan 200 till 1,500 kronor.

När dessa medel förbrukats, står riksförbundet inför den situationen att dess verksamhet möjligen av brist på medel måste nedläggas. Då detta enligt vårt förmenande ej bör ske, utan den frivilliga brandkårsrörelsen hållas vid makt och utbredas i allt vidare kretsar, anse vi, att detta ej kan åstadkommas på annat sätt än att staten, liksom i andra länder, kraftigare än hittills, träder hjälpare emellan. Som ett exempel på med vilket intresse den frivilliga brandkårsrörelsen följes av statsmyndigheterna utomlands kan nämnas, att Bajerska brandkårsförbundet, omfattande de frivilliga brandkåreerna, genom statens försorg åtnjuter för sin verksamhet ett årligt understöd av icke mindre än 250,000 mark.

Med stöd av ovan anförda skäl anhålla vi det Riksdagen ville besluta

att till understöd åt Sveriges riksförbunds av frivilliga brandkårer verksamhet bevilja ett anslag av 25,000 kronor under åren 1914—1919 och därav under år 1914 anvisa 5,000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1913.

J. P. Jesperson.

Johan Jönsson.

Jöns Jönsson.

Sv. Bengtsson.

Sven Linders.

Per N:son Bosson.

Gust. Olson

Linus Lundström.

i Torsby.

Nr 173.

Av herr **Lindhagen**, om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om överbägande, huruvida och i vad mån Konungens hov må kunna avskaffas m. m.

För den, som aldrig kan upphöra att tro på politikens stora uppgift att hjälpa människorna ur deras betryck, står det klart att förhandlingarna måste röra sig om både vardagens frågor och livets hägrande förhoppningar. En samverkan bör med andra ord äga rum mellan nutid och framtid från de utgångspunkter, som skapats av det förflutna. Då förstår man också att för ett sådant arbete kräves ett redskap, en författning, som möjliggör detsamma.

Med detta åskådningssätt måste författningsfrågan framstå såsom den främsta bland de politiska spörsmålen. Utan det redskap, som nyss talades om, komma vi ingen vart i våra strävanden. Undertecknad har därför trots förtroendeuppdraget såsom riksdagsman i all synnerhet kräva en obrottslig nitälskan på denna punkt. Oavsett mina politiska inhysesförhållanden har jag därför uti riksdagen inom folkpartiet, i samlings-